

O Vánocích, které nechtěly být Josef Čapek

Byl jednou takový rok, nu, za nic ten celý rok nestál. Pánbůh ví, co to tehdy do lidí vlezlo, ale všichni byli v tom roce nějací – mrzčí. Byli zlí, závistiví, jeden druhému nic dobrého neudělal, inu, nějaké mizerné to v tom roce na celém světě bylo. A děti – děti, ty zvlášť v tom roce byly nějak špatné a protivné. Nechtěly se česat a mýt, nechtělo se jim chodit do školy, vybíraly si v jídle, byly hádavé a ubrečené, líné a nepořádné, nedávaly ve škole pozor, ošklivě psaly a špatně počítaly a dělaly do sešitů kaňky, nadávaly si a říkaly škaredá slova a zlobily rodiče, nu, vůbec tedy byly v tom roce náramně nevydařené. Moc špatně to tehdy na světě vypadalo, a tak to bylo v lednu i v únoru, v březnu i v dubnu, v květnu a červnu, v červenci i v srpnu a ještě pak i v září, v říjnu i v listopadu, a pořád to s těmi dětmi nebylo lepší. A už tu byl prosinec a bylo to, zvlášť s těmi dětmi, ještě spíš horší. A tu se stalo, že si Vánoce řekly: “Tak vida, už je tu prosinec a v prosinci mají být Vánoce. Ale lidé jsou nedobří a děti čím dále tím protivnější; ani se už dívat na to nemůžeme. Když je to letos s lidmi i dětmi na světě tak špatné, tak jim to za trest uděláme tak, že nepřijdeme, že žádné Vánoce letos nebudeme. A tak si to ty Vánoce umínily, že v tom roce nebudou.

Nu jak! Docela prostě: bylo to v novinách. Ty Vánoce daly oznámení do novin:

Ctěnému obcenstvu!

Oznamujeme, že za příčinou lidské i dětské špatnosti
letos žádné Vánoce nebudeme.

S veškerou úctou

Vánoce

Á, panečku, tohle byla rána! Už několik dní před Štědrým večerem to začalo vypadat nějak divně. Sníh nebyl, žádné sáňkování, na lyže ani pomyslení, pořád jen pršelo, černo a samé bláto. Aha – a lidé se lekli, že ?

Ba ne, nic se nelekli, takoví byli lidé v tom roce špatní, že se nelekli a řekli si: Necht' si, ať si žádné Vánoce nepřijdou, z toho my si nic neděláme. Však my si uděláme Vánoce sami. A tak to také udělali; nic si z toho nedělali, že Vánoce nechtějí být, a nakoupili si vánočních stromečků, ověsili je stříbrem a cukrovím, nakoupili všelijakých dárků a dali je pod ty stromečky a strojili si štědrovečerní večeře a dělali to všechno tak, jako kdyby Vánoce byly, ačkoliv Vánoce nechtěly být.

Tak to přece nebylo těm Vánocům nic platné, že nechtěly být, když si lidé udělali Vánoce sami.

Ba, ne. Vánoce se na všechny ty přípravy dívaly z dálky a řekly si: „Jen počkejte, však uvidíte, zda se vám to bez nás tak vydaří, jako kdybychom to byly my.“

A také, že ano: tyhle Vánoce, při kterých Vánoce nechtěly být, dopadly v tom roce opravdu nějak nanicovatě.

A jaké tedy byly ? No, tak jen považte : hospodyně zadělaly na vánočky, ale vánočky se jim tak rozbředly, že byly placaté jako rohožka přede dveřmi; nebo byly tuhé a brouskovité jako mýdlo a jako gumová podešev; nebo se jim spálily a byly černé jako uhel. A rybí polévka byla hořká a ryba byla navrchu spálená a uvnitř syrová a měla pětsetkrát více kostiček než jindy. A jablkový závin kuchařky dvakrát solily a nebyl vůbec k jídlu. A krocan – do spíže vlezla kočka a ožrala na něm prsíčka, to

nejlepší. A vánoční cukroví jim spadlo na zem a do škopíčku s vodou špinavou od podlahy, zrovna když je nejlépe vypečené vyndávaly z trouby.

Ale přece měly děti aspoň stromeček a dárky!

Měly, ale také jak to dopadlo!

Jak?

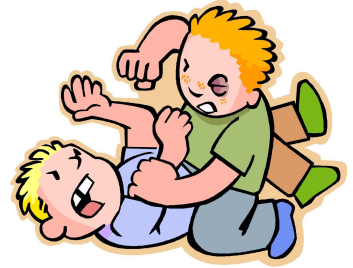
Svíčky na stromečku vůbec nechtěly svítit, jenom čmoudily a moc to smrdělo. Překotil se na zem a všechno se na něm rozbilo. Cukroví bylo štiplavé. Ořechy byly prázdné nebo červivé. Jablka byla uvnitř shnilá a pomeranče kyselější než ocet.

A co dárky ?

S dárky to také dopadlo špatně. Panenkám se hned odlepily vlásky, spadly jim hlavičky, odtrhla se ručička nebo nožička. U vlaků a aut se hned klukům rozlámala kolečka a nechtělo to jezdit. Děti si nedaly dobře pozor, zamotaly se a šláply si do nádobíčka, rozsedly si kuchyňky, pokojíčky a loutková divadla. Do knížek si umazanýma rukama nadělaly mastné skvrny. Nové šaty si pokecaly inkoustem. Gumové míče jim hned popraskaly. Na každém dárku se něco pokazilo. A lidé a děti si řekli: „To nebyly žádné pořádné Vánoce. Musíme se napřesrok polepšit.“

A polepšili se ? Polepšili se. Lidé byli hodnější, a děti také byly poslušnější a lepší. A na druhý rok se už Vánoce na ně nezlobily a přišly a dopadlo to všechno dobře. A od těch dob už přišly Vánoce každý rok a vždycky na nich bylo mnoho pěkného, rok jak rok, pokud Vy, děti, pamatujete.

Otázky a úkoly :

1) Proč se Vánoce rozhodly, že nebudou?

2) Jak to oznámily lidem?

3) Jak se lidé zachovali, když se dozvěděli, že Vánoce nechtějí přijít?

4) Jak to ten rok nakonec s Vánoci dopadlo?

5) Vzali si z toho lidé ponaučení?

6) Popiš, co je z pokažených Vánoc na obrázku nakresleno.

7) Zkus vymyslet text oznámení do novin, ve kterém Vánoce dají na vědomí, že se k lidem opět vrátí.

8) Zamysli se nad tím, jaký jsi byl(a) tento rok. Našel(a) bys nějaký důvod, proč by k tobě letos Vánoce neměly přijít?

Použité zdroje:

1)Text: Radostne-vanoce.ic.cz. [online]. [cit. 2011-11-15]. Dostupné z: <http://www.radostne-vanoce.ic.cz/14-o-vanocich-ktere-nechtely-byt.php>

2) Obrázky: Unitaria.cz. [online]. [cit. 2011-11-15]. Dostupné z:

http://www.unitaria.cz/praha/pro_verejnost/sbirka_ul/2009/2009-12.pdf

Writepro.wordpress.com. [online]. [cit. 2011-11-15]. Dostupné z:

<http://writepro.wordpress.com/category/childrens-behavior/>